

24 Temmuz 2012

Lozan Barış Antlaşmasınının 89. Yıldönümü

Serdar Şahinkaya

Kurtuluş Savaşımız sonrasında bağımsızlığımızın tescili, Cumhuriyetimizin kurumsallaşması, çağdaşlaşması ve uluslararası ilişkiler alanındaki kararlılığımız sonucunda edinilen önemli kazanımlar nerede ise hep temmuz aylarında gerçekleşmiştir.

İlk elde aklımıza gelenleri not edelim.

Kronolojik olarak sıralarsak;

24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Antlaşmasınının imzalanması, 1 Temmuz 1926'da Kabotaj Kanununun kabulü, 6 Temmuz 1928 Danıştay'ın yeniden kuruluşu, 1 Temmuz 1932 Ankara – İstanbul arası ilk telefon görüşmelerinin yapılması, 18 Temmuz 1932'de Türkiye'nin Cemiyeti Akvam'a yani bugünkü Birleşmiş Milletler'e üyeliği, 31 Temmuz 1932'de yakın zamanda kaybettiğimiz Keriman Halis Hanımefendinin Belçika'da Dünya Güzeli seçilmesi, 1 Temmuz 1933 Sümerbank'ın kuruluşu, 20 Temmuz 1936 Montreaux Boğazlar Sözleşmesinin imzalanması, 8 Temmuz 1937 Türkiye – İran – Irak - Afganistan arasında imzalanan Sadabat Paktı.

Tıpkı bugünlere benziyor değil mi?...

Karikatürist Derso ve Kelin'in Antlaşma'yı imzalayanları gösteren karikatürü.

Türkiye, **Lozan**'da, dünyanın bütün efendilerini *eşitlik dansına* kaldırmanın onurunu yaşamıştır.

Sevr'in karanlığı → Lozan'ın *aydınlığına*, köleliği → *hürriyete*, sömürgesi → *bağımsız ulus devlete* dönüşmüştür.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, *Nutuk*'ta, Lozan Antlaşması'nın önemini şu sözlerle vurgular:

“ Muhterem Efendiler, Lozan Barış Antlaşması'nın ihtiva ettiği esasları, diğer barış teklifleriyle daha fazla mukayeseye mahal olmadığı fikrindeyim. Bu antlaşma, Türk milleti aleyhine yüzyıllardan beri hazırlanmış ve Sevr Antlaşması'yla tamamlandığı sanılmış büyük bir suikastın sonuçsuz kaldığını bildirir bir belgedir. Osmanlı tarihinde benzeri görülmemiş bir siyasi zafer eseridir”.

Lozan'daki heyet başkanımız **İsmet Paşa**, anılarında “ *Lozan'da kendimizi örs ile çekiç arasında gibi hissettik*” demektedir. İyi ki de öyle hissetmişler; böylece *Cumhuriyetimizin kurucu iradesi* bence *çelikleşmiştir*.

Cumhuriyetimize ve kazanımlarına sahip çıkma azim ve kararlılığımızı hep birlikte sürdürmeliyiz...